

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET

Šifra predmeta: PEF RAN 207	Naziv predmeta: PRIRODNE NAUKE																				
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5																		
Status: Obavezni			Ukupan broj kontakt sati: 75																		
			<table border="1"><thead><tr><th>HEMIJA</th><th>Vježbe</th><th>Predavanja</th></tr></thead><tbody><tr><td>Sedmično</td><td>1</td><td>2</td></tr><tr><td>Semestralno</td><td>15</td><td>30</td></tr><tr><th>BIOLOGIJA</th><th>Vježbe</th><th>Predavanja</th></tr><tr><td>Sedmično</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Semestralno</td><td>15</td><td>15</td></tr></tbody></table>	HEMIJA	Vježbe	Predavanja	Sedmično	1	2	Semestralno	15	30	BIOLOGIJA	Vježbe	Predavanja	Sedmično	1	1	Semestralno	15	15
HEMIJA	Vježbe	Predavanja																			
Sedmično	1	2																			
Semestralno	15	30																			
BIOLOGIJA	Vježbe	Predavanja																			
Sedmično	1	1																			
Semestralno	15	15																			
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet																				
Preduslov za upis:	Nema																				
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovama temeljnih prirodnih nauka, hemije i biologije, njihovim mjestom i značajem u općem obrazovanju i svakodnevnom životu.																				
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicanama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>HEMIJA Materija i energija. Supstanca, agregatna stanja, smjesa i čista tvar. Fizičke veličine, osnovne i izvedene. Razlike veličina: masa i težina; toplota i temperatura; rad i snaga. Struktura atoma i periodni sistem elemenata. Hemski spojevi, tipovi hemijske veze. Hemijske reakcije i hemijske jednačine. Disperzionalni sistemi. Kiseline i baze. Osnovna izračunavanja: količina i koncentracija. Elektromagnetni spektar i boje supstanci. Radioaktivnost. Zakon očuvanja energije. Nemetali i njihovi spojevi: vodik, kisik, azot, ugljik. Metali: fiz-hem. osobine, toplotni kapacitet, termička emisija, korozija. Organski spojevi: ugljikovodici, alkoholi, kiseline, plastične mase. Biohemski spojevi: ugljikohidrati, proteini, lipidi. Atmosfera i hidrosfera, sastav i osobine. Izvori zagađenja. Fosilna goriva, obnovljivi i okolinski prihvativi izvori energije.</p> <p>BIOLOGIJA Uvod u savremenu biologiju i njen značaj u obrazovanju i odgoju. Postanak i razvoj života. Živi svijet planete. Virusi. Bakterije. Biljni i životinjski svjet. Odabrana poglavlja iz citologije. Razmnožavanje i razviće. Embriologija. Osnovi opće genetike. Mehanizmi nasleđivanja. Genske mutacije. Genetičko inženjerstvo i biotehnologija. Kloniranje i produkcija genetički modificiranih organizama.</p>																				

Ishodi učenja:	<p>Znanje: Stečeno osnovno znanje iz temeljnih prirodnih nauka, hemije i biologije, njihove uloge, primjene i značaja u životu.</p> <p>Vještine: Studenti su osposobljeni primijeniti stečeno znanje za potrebe stručnih ispita na završnim godinama studija iz oblasti metodike poznavanja prirode – moje okoline.</p> <p>Kompetencije: Studenti su stečeno znanje sposobni prenijeti na druge i primijeniti u praksi u polju poznavanja i očuvanja života, zdravlja i okoliša.</p>
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG3 - Zdravlje i blagostanje; SDG4 – Kvalitetno obrazovanje; SDG7 - Pristupačna energija iz čistih izvora; SDG13 - Očuvanje klime. SDG15 - Čuvanje života na zemlji
Metode izvođenja nastave:	Predavanja uz vizuelnu prezentaciju gradiva. Laboratorijske i računske vježbe. Naučni filmovi. Terenska nastava.
Metode provjere znanja sa strukturu ocjene:	Pojedinačna provjera znanja posebno iz hemije i biologije pismenim putem. <ul style="list-style-type: none">- parcijalni ispit 40 bodova, položen ako se ostvari na testu više od 55%;- završni ispit 40 bodova, položen ako se ostvari na testu min. 55%;- integralni ispit 80 bodova (40 bodova iz hemije, 40 bodova iz biologije, položeni ako se na testu ostvari min. 55%) Prisustvo i aktivnost na nastavi iz hemije 10 bodova, iz biologije 10 bodova. Ispit se smatra položenim ako student ostvari između 55 - 100 bodova, a ocjena se izvodi u skladu sa članom 49. iz Pravila studiranja za I i II ciklus studija Univerziteta u Sarajevu, 2023. godina.
Literatura:	<p>Obavezna: Hemija: Muštović F. (2010), <i>Hemija na jednostavan način</i>. Grafika Šaran, Sarajevo.</p> <p>Biologija: Đuričić E., Terzić R., Kapović M., Peterlin B. (2005), <i>Biologija sa humanom genetikom</i>, Univerzitet u Sarajevu.</p> <p>Dopunska: Delić, Vijtuk (2004), <i>Prirodoslovje</i>, Školska knjiga Zagreb. Mahmutović, O. (2017), <i>Hemija koja nas okružuje</i>, Pedagoški fakultet Sarajevo.</p>